

Інститут педагогіки
НАПН України

Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

9-10 грудня 2025

До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки
НАПН України

Київ
2026

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Малопольський державний університет
імені капітана Вігольда Пілецького в Освенцимі (Республіка Польща)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Інститут україністики Варшавського університету (Республіка Польща)
Резекненська академія Ризького технічного університету (Латвійська Республіка)
LUMEN Conference Center (Румунія)
Грузинський міжнародний університет (Грузія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглаві (Чеська Республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

***Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»***

**До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки НАПН України**

***Київ
Видавництво Людмила
2026***

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 2 від 05 лютого 2026 року)*

ЕКСПЕРТ:

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕДАКЦІЄЮ

доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України

Топузова Олега Михайловича,

доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України

Малихіна Олександра Володимировича.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор;

Попов Роман Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник;

Павельчук Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук;

Ліпчевська Інна Леонідівна, доктор філософії в галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»;

Тетик Валентина Романівна.

С24 Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 09–10 грудня 2025 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. М. Топузова; доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України О. В. Малихіна. Київ : Видавництво Людмила, 2026. 674 с.
ISBN 978-617-555-352-7

До збірника увійшли матеріали учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» (09–10 грудня 2025 р.).

У матеріалах конференції розглянуто питання теорії і методології сучасних дидактичних процесів; організації освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану; компенсації освітніх втрат в умовах воєнного стану в Україні та повоєнний період (інноваційні підходи, технології, моделі, методики, методи і засоби навчання); психолого-дидактичних проблем організації освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства; тенденцій розвитку сучасної дидактики (зарубіжний досвід); трансформаційних процесів в освіті XXI століття (дистанційне та змішане навчання); формальної, неформальної, інформальної освіти; інноваційних підходів, технологій, методик, методів, прийомів і засобів навчання.

Збірник адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, педагогам, докторантам, аспірантам, студентам.

УДК 37.02(063)

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Alakbarova Z. METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR CREATING A DEVELOPMENTAL ENVIRONMENT FOR PRIMARY GRADES IN MODERN DIDACTICS	18
Babayeva A. DIDACTIC POTENTIAL OF ACTIVE LEARNING METHODS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: A THEORETICAL AND EMPIRICAL ANALYSIS IN THE AZERBAIJANI CONTEXT	20
Kuhi R. VALUE-BASED DIDACTICS IN HIGHER EDUCATION: INTEGRATING NATIONAL CULTURAL HERITAGE INTO MODERN TEACHING AND PLANNING MODELS	23
Petuhova I. THE PHENOMENON OF MORPHOLOGICAL FOSSILIZATION IN ADULT SPOKEN LANGUAGE PERFORMANCE LEARNING ENGLISH AS A SECOND OR FOREIGN LANGUAGE.....	27
Барановська О. В. ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ УЧНЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСВІДОМЛЕНОГО ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ	31
Бардадим О. В., Гаркавий С. Ф. ЦИФРОВА ДИДАКТИКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ШІ В ОСВІТІ.....	34
Боднар Г. М. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИРОБНИЧОМУ НАВЧАННІ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ: ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ	38
Бондарчук Ю. А. РЕФЛЕКСІЙНИЙ ВИМІР ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ	40
Васильєв О. В. РЕІНТЕРПРЕТАЦІЯ МОДЕЛІ SAMR У ДИДАКТИЧНОМУ ПРОЄКТУВАННІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ШІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	43
Данильчук В. Р., Балашова І. С. ІНТЕГРАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ШКІЛЬНИЙ КУРС ІСТОРІЇ: ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ.....	49
Крижановська В. УНІВЕРСИТЕТСЬКІ АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ У СТРУКТУРІ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ДАТАОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПРИЙНЯТТЯ ОСВІТНІХ РІШЕНЬ.....	53

Малихін О. В., Бондарчук Ю. А. КОМПЛЕКС ДИДАКТИЧНИХ УМОВ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ	57
Островський О. О. ЛІНГВОЦИФРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: НОВІ ДИДАКТИЧНІ ОБРІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ОСВІТИ.....	60
Радько О. В., Данильчук В. Р. МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ.....	64
Рева С. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ В АГРАРНІЙ ОСВІТІ	67
Удод О. А. ІСТОРИЧНА ДИДАКТИКА І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ: ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	72
Чайковська О. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ МОДУЛЬНЕ ТА ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	76
Чижевський Б. Г. ЗАКОНИ ДИДАКТИКИ – ДЖЕРЕЛО ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ, ЦІЛЕЙ, ЗАВДАНЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	78

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Aliyeva O., Popovych A. INTEGRATION OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES INTO TEACHING MEDICAL AND BIOLOGICAL DISCIPLINES IN THE MEDICAL EDUCATION SYSTEM.....	87
Petrenko V. RESILIENT PEDAGOGY AND DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW	90
Алатиренко М. А. ДИДАКТИЧНА «АПТЕЧКА» «ШВИДКОЇ» ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ГПД І ПОЗАШКІЛЛЯ)	92
Бойчук К. Ю., Глущенко К. Г., Самсонович О. О., Савченко Л. Л. ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА ТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	97
Вережак А. АНАЛІЗ СТАНУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ ПЕРІОДУ ПЕРЕБУДОВИ (1985–1991 рр.) НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТИ «СВОБОДА».....	102

Дзякович В. М. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ – ВИКЛИКИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	106
Лобасова М. М. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПЕДАГОГІВ І УЧНІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	109
Михалюк І. М., Михалюк А. М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
Попович А. П., Алієва О. Г. ПОШУК ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО РІВНЯ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	116
Синеок В. А. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ХОРЕОГРАФІВ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА	121
Шостацька М. О., Кобилянський О. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	125
Якимова Я. Л. МЕТОДИКИ СЕНСОРНОЇ АДАПТАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	128
Яковишина Т. В. ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ	130
 КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МОДЕЛІ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	
Нукчоретс S. A PEDAGOGICAL MODEL FOR CLOSING ESP LEXICAL GAPS IN TECHNICAL UNIVERSITIES: MICROLEARNING AND SPACED REPETITION AMID AIR-RAID ALERTS	135
Беньковська Н. Б. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	140
Дроздов Д. В. СТАН ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	142
Желанова В. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ТА ВЕКТОРИ ЇХ ОНОВЛЕННЯ	147

Глійчук Л. В. МЕХАНІЗМИ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	151
Кодола Р. М., Смірнова О. І. АІ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ДЛЯ КУРСАНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	155
Крентовська А. П. КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ І СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНИХ ВТРАТ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	157
Лисевич О. В., Лисенко Т. І. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	161
Піддубна А. Д. ДИСТАНЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА МЕТОДИКИ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ	164
Правдюк В. М. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО РИНКУ	168
Тафінцева С. І. ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПРОФІЛАКТИКИ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ.....	171
Храбан Т. Є. РОЗВИТОК МЕТАКОГНІТИВНИХ СТРАТЕГІЙ У СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЇХНЬОЇ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	175
Цимбалюк С. М. ЦЕНТРИ АКАДЕМІЧНОГО УСПІХУ У СИСТЕМІ ПІСЛЯВОЄННОГО ОСВІТНЬОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	178

ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Арістова Н. О., Вишне夫ська М. О. ВИЗНАЧЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ СУБ'ЄКТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	183
Базь Л. О. МЕДІА, ПАМ'ЯТЬ І КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ: РОЛЬ ВІЗУАЛЬНИХ НАРАТИВІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	189
Боль К. МОВА ЯК ТЕРАПІЯ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ УРОКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ УЧНІВ	192

Гальчинський В. В., Дембіцька С. В. ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS СТУДЕНТІВ ІТ-СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ.....	194
Данко А. Ю. ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ГІМНАЗІЇ.....	197
Дімітров О. Ю. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК НАСКРІЗНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ В ЗВО	199
Дорофей Л. В. ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ	204
Доскоч А. С., Кобилянська І. М. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	207
Єпіхіна М. А. ПАРТНЕРСЬКИЙ ВИМІР СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ.....	210
Єфременко А. Г., Малашенко Ю. А. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ В УМОВАХ ОНЛАЙН-ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ.....	213
Завгородній Д. В. АНАЛІЗ ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАГІСТРАНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	216
Кисла О. Ф. ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	219
Ковбасюк Т. Л. ПСИХОЕМОЦІЙНА РІВНОВАГА ТА МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	222
Кондратюк М. В. ІНТЕГРАЦІЯ SEL-КОМПОНЕНТІВ У СИЛАБУСИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ЗВО	227
Кривошей К. Ю. СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	229
Кудра А. С. ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	232

Курільченко М. О. ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	234
Левченко А. В., Таможська І. В. РОЗВИТОК У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	237
Листопад О. А. ІНТЕРАКТИВНІ КНИГИ-ІГРИ ЯК ЗАСІБ ЦИФРОВОЇ ДИДАКТИКИ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	243
Малашенко Ю. А., Єфременко А. Г. МОДЕЛІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЕКОНОМІСТІВ У ВОЄННИЙ ЧАС	249
Полякова Д. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	253
Самбор М. А. РОЛЬ ПРАВА ЯК ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	256
Степанюк А. В., Сорока О. В. ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ НАУК У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	261
Шевченко Л. Л. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	265

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Churkina V. GIFTEDNESS RESEARCH AND THE FORMATION OF A PERSONALITY'S AESTHETIC CULTURE IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION	268
Fedorenko S. TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN DIDACTICS	273
Ду Фенін АНАЛІЗ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КНР.....	276
Кіріяченко І. А. АНАЛІЗ ЗМІСТУ ПЕРШОГО В КНР ЗАКОНУ ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ	279
Козир М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	283
Лисенко С. А. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ БРАЗИЛІЇ	286

Лучка І. Р. _Тос222330029

СИНГАПУРСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ..... 290

Малихін О. В., Липчевська І. Л., Павельчук М. О.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД 295

Науменко С. О.

МІЖНАРОДНЕ ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ TALIS ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ..... 299

Стойка О. Я.

ІНТЕГРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В НАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ 305

Суворова Л. К., Гайдай І. О., Задюченко О. І.

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД..... 309

Сюй Чуньхун

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ..... 314

Теряєв Д. О.

ДИДАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ДОСВІД ПРЯШІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПРЯШЕВІ (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА) 318

Часнікова О. В.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ 323

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ ХХІ СТОЛІТТЯ: ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ

Lemberskyi O., Baranovska A., Sukhomlin A.

INNOVATIVE APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION 326

Pelexh M.

THE IMPACT OF DISTANCE LEARNING ON STUDENT MOTIVATION..... 328

Алека Г. І.

ОНЛАЙН-ДОШКИ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ 331

Гавриш І. Л.

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПІДТРИМКУ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ..... 334

Галаєвська Л. В.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 7-9 КЛАСІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ 339

Грогуль А. С., Кобилянський О. В. ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ.....	341
Дроздова І. П. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	344
Каплун Д. С., Савченко Л. Л., Сініченкова А. С., Савченко Д. Р. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	348
Рій Ю. В. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	353
Саух І. В., Огородзька-Мазур Е. ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В ОСВІТІ.....	356
Тетик В. Р. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	359
Ткаченко В. І., Пугачова В. М. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	362

ФОРМАЛЬНА, НЕФОРМАЛЬНА, ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Копилець Є. В. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ДИДАКТИЦІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ.....	366
Курепін В. М. НАВЧАННЯ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЯК ФОРМА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	370
Прилуцька Т. Д., Ялліна В. Л. РОЛЬ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПІДВИЩЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ТА ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	374
Рощева Ю. О. ІНТЕГРАЦІЯ РІЗНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕС ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ.....	377
Самойлова Ю. І. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАВНИКІВ ТА ПРАВООХОРОНЦІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ.....	380

Столяренко Ок. В., Столяренко Ол. В. СИНЕРГЕТИЧНА МОДЕЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	383
Шлеїна Л. І., Ісакова О. І., Зімонова О. В. ГЕНДЕРНА КУЛЬТУРА В АГРАРНІЙ ОСВІТІ: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ	387
Ярич І. Я. ЕКОНОМІЧНІ ТРЕНІНГИ, ХАКАТОНІ ТА ІТ-ЧЕЛЕНДЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ФАХОВИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ДОСВІД ДНЗ «ЛЬВІВСЬКЕ ВПУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СЕРВІСУ».....	392

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Aghayeva J. USING ORIGINAL MATERIALS TO ENHANCE READING SKILLS IN THE SECOND LANGUAGE.....	396
Aghayeva N. AN INNOVATIVE APPROACH TO THE USE OF LISTENING TEXTS IN AZERBAIJANI LANGUAGE LESSONS IN PRIMARY SCHOOLS	400
Binnatova Sh. POSSIBILITIES FOR INTEGRATIVE TEACHING OF MATHEMATICS AND INFORMATICS IN PRIMARY EDUCATION	405
Bondarenko O. INNOVATIVE METHODS OF DIGITAL PEDAGOGY IN TRAINING FUTURE PRESCHOOL SPECIALISTS IN NORWAY	409
Dubinina O. PROJECT-BASED LEARNING IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES	412
Jafarli E. HOBBY-ORIENTED LEARNING ACTIVITIES AND THE FORMATION OF INTERNAL MOTIVATION OF STUDENTS IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS.....	415
Pogorila A. INNOVATIVE DIGITAL TOOLS FOR ENGLISH TEACHING	418
Renska A., Pidvoynyi V. DIGITAL RESOURCES IN TEACHING CRIMEAN TATAR AND TURKISH: DIDACTIC OPPORTUNITIES FOR MINORITY AND TURKIC LANGUAGES.....	422

Renska I. INTEGRATING DIGITAL TOOLS INTO ENGLISH LANGUAGE TEACHING: ENHANCING LEARNER ENGAGEMENT AND AUTONOMY IN MODERN DIDACTIC PRACTICE.....	426
Sidash N. INNOVATIVE APPROACHES TO SPIRITUAL AND CULTURAL EDUCATION.....	429
Tsukanova A. LINEAR ALGEBRA VIA COMPUTER TECHNOLOGIES.....	432
Vasylyshyna N. DIGITAL DICTIONARIES AS AN EMPOWERING TOOL FOR PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE DURING STUDY OF THE DISCIPLINE “THEORY AND PRACTICE OF TRANSLATION” BY UNIVERSITY UNDERGRADUATES.....	437
Yatsenko V. FORMATION OF STUDENTS’ RESEARCH COMPETENCIES THROUGH THE SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL APPARATUS OF THE TEXTBOOK “GENERAL GEOGRAPHY” 6TH GRADE.....	441
Zeynalli A. THE USE OF MODERN TEACHING TECHNOLOGIES IN PREPARING MASTER’S STUDENTS FOR PEDAGOGICAL ACTIVITY	445
Аніщенко В. О., Євсєєнков Т. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПЕРСОНАЛУ.....	449
Арістова Н. О., Кугай К. Б. ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ КОМП’ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	454
Басюк Н. А. АРТ-ТЕХНОЛОГІЇ У РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	457
Базиволяк О. В. СПОСОБИ КОРЕКЦІЇ ГІПЕРАКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	461
Белан В. Ю. ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЗВОРОТНЬОГО ЗВ’ЯЗКУ НА ЦИФРОВІЙ ПЛАТФОРМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ	464
Бернадін Д. В. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ АКАДЕМІЙ США	470

Білик В. М., Ялліна В. Л. МОДУЛЬ «ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА»: ДОСВІД ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	473
Бойко Є. В. ОСВІТА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНИХ ЕКОНОМІКАХ (ЗЗСО, ЗВО)	476
Боровець О. В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	479
Бхіндер Н. В. НЕЙРОПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕНСИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНСЬКИХ ЗВО.....	482
Волицька І. О. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В 5-6 КЛАСАХ НУШ	486
Демчук-Маригіна Д. П. ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ В 6 КЛАСІ ЧЕРЕЗ ІГРОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ	489
Деркач А. І. УМОВИ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	492
Дика Н. Д., Савченко Я. В. ДИДАКТИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБОМ СІНГАПУРСЬКОЇ МАТЕМАТИКИ	497
Довгань Н. В., Панченко О. О. ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	502
Єремєєв М. І. АСИНХРОННІ (РЕТРОСПЕКТИВНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ) МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ПРАВОЗНАВСТВА ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ В 10 КЛАСІ.....	505
Жукова А. Р. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ШЛЯХІВ І МЕТОДІВ В ОПАНУВАННІ КУРСАНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	510
Жукович І. І. ПОДКАСТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВВНЗ.....	512
Заєць Л. П. НАСТУПНІСТЬ У ВИКОРИСТАННІ МЕТОДІВ STEAM- ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ПІДТРИМАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ.....	515

Захарова Г. Б., Кохан А. О. НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЄКТ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	519
Кайдалова Л. Г. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	525
Канарова О. В., Гаврюшенко Н. С. РОЗВИТОК ДИВЕРГЕНТНОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	528
Канарова О. В., Коломєєць В. В. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІВ.....	531
Каретна О. О. ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ВПЛИВ НА МОТИВАЦІЮ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	533
Кобернік С. Г. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ У БАЗОВІЙ ЛАНЦІ НУШ (АВТОРСЬКІ ІДЕЇ).....	537
Коваль В. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИЧИХ КОЛЕКЦІЙ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	541
Когут Л. В., Іванікович Г. В. РОЗВИТОК ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ФІЗИКИ ТА ХІМІЇ ЗАСОБАМИ ВІРТУАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРНИХ СИМУЛЯЦІЙ	544
Колесник Є. І. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	547
Король А. М. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	551
Кулібаба Є. Л., Кобилянський О. В. ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	555
Левченко Ф. Г. STEM-ОСВІТА ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ДИДАКТИКИ ПРОФІЛЬНОЇ СТАРШОЇ ШКОЛИ.....	557
Леонтьєва І. В. КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	563
Лисак Н. А. CANVA-ЯКІСНЕ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО КОНТЕНТУ ДЛЯ УРОКІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	567

Лихота Н. І. ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	569
Малихін О. В., Чернюк А. П. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	572
Мельник А. О., Мельник О. Ю. ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОГО ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ Й ІНШИХ МИСТЕЦТВ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ	576
Молодецька С. Ф. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДИК НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ КОГНІТИВНИМИ ТРУДНОЩАМИ: ДОСВІД СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ.....	581
Насакіна С. В. НОВА ДИДАКТИКА ОСВІТНІХ ПРОСТОРІВ ЗВО: ВИКЛИКИ ЦИФРОВОГО ПОВОРОТУ	584
Нелін Є. В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ: ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ І МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ.....	587
Озарчук А. В. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЇ: РОЛЬ GEM-БОТА STORYBOOK У СТИМУЛЮВАННІ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	590
Патріарх І. П. ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	596
Ружицька А. В. ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ ДІВЧАТ У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ (1920-1990-ті рр.) ЯК ОСНОВА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПІДХОДІВ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ.....	599
Рябець С. І., Хильченко Є. І. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКУ ТЕХНОЛОГІЙ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ШІ.....	604
Семеновська Л. А. ВІД СУПРОВОДУ ДО АВТОНОМІЇ: ТЬЮТОРСЬКА ТЕХНОЛОГІЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОЇ ПАРАДИГМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	606
Степанова Н. М. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	611

Тарасенкова Н. А., Акуленко І. А. ПІДРУЧНИК З МАТЕМАТИКИ ЯК ОСНОВА ДИДАКТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВСТВА В НУШ.....	614
Татаринів І. Є. ВИКОРИСТАННЯ МАКЕТІВ ОЗБРОЄННЯ ТА РЕПЛІК ІСТОРИЧНИХ ПРЕДМЕТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІСТОРІЇ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	617
Тишківець М. Д. РОЗВИТОК НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ ЧЕРЕЗ STEM- ДИДАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ	620
Ткачова Н. О., Ткачов А. С. КОУЧИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО- ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	623
Фариба І. А. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІЩАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	626
Філь О. Р., Святюк О. Р. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІДЕРСТВА В ОСВІТІ	629
Хомчак В. Г. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-7 КЛАСІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ.....	631
Чернюк А. П. РОЗВИТОК РЕФЛЕКСІЙНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ НАВЧАННЯ.....	634
Шабала Ю. А. СКРАПБУКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	637
Шаргородська В. М. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ.	641
Швидка І. Г. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТКУ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	645
Шевченко С. С. ЧИТАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	650
Шерганов В. О. ВИКОРИСТАННЯ VR ТА AR ДЛЯ ФОРМУВАННЯ Й ВДОСКОНАЛЕННЯ МОТОРНИХ НАВИЧОК У СПОРТИВНИХ ЄДИНОБОРСТВАХ	652
Шуляр В. І., Гладішев В. В. ТЕОРІЯ Й ПРАКТИКА ВИЯВЛЕННЯ Й ВИКОРИСТАННЯ БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ У ПРОЦЕСІ БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНОГО ЧИТАННЯ	654

Щербина О. О. НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ КОМУНІКАЦІЇ – НЕТВОРКІНГУ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	659
Ярич І. Я. ВИКОРИСТАННЯ БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЙ, ЕКОНОМІЧНИХ КЕЙСІВ ТА ГЕЙМІФІКАЦІЇ У НАВЧАННІ: ДОСВІД ДНЗ «ЛЬВІВСЬКЕ ВПУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СЕРВІСУ»	662
Ярошенко О. І., Пузеєва С. М., Маліченко О. О. ПРИРОДОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ДІЯЛЬНІСНО- ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ТЕРЕНКУРУ	665
Яцишин А. В., Коваленко В. В., Брюяка А. В. РОЛЬ УЧИТЕЛІВ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТЕМАТИКИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В БУДІВЛЯХ Й ВІДНОВЛЮВАНІ ЕНЕРГЕТИКИ: РЕЗУЛЬТИ ОПИТУВАННЯ У РАМКАХ ПРОЄКТУ REBUILD.....	670

КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Сучасна вища освіта, перебуваючи під тиском численних викликів сьогодення (вимушена міграція, різний доступ до цифрових ресурсів, емоційне виснаження тих, хто навчає та нестача навчальної мотивації тих, хто навчається, зміна форматів навчання та суттєве зниження можливостей для практичної взаємодії, модернізація інфраструктури тощо), які примусово модернізують наші уявлення про роботу, освіту культуру, дозвілля, спілкування, життя уцілому (Братко, 2017, 26), як ніколи гостро потребує інноваційних підходів до підготовки фахівців. Ми лише звиклися з крихкістю, незрозумілістю й нелінійністю світу BANI (Jamais Cascio, 2020) та його моделлю адаптації до світу з акцентами на емоційних та психологічних аспектах взаємодії в освітньому процесі, як на світ почали «виходити демони та чорні лебеді світу SHIVA, до тих пір приховані», які потребують від викладача проактивності, фокусу на гнучкість, ментальну стійкість, інноваційність мислення, лідерство та командну роботу здобувачів освіти. У цих умовах виникає потреба в ефективних інноваційних підходах, здатних забезпечити одночасно і засвоєння навчального матеріалу, і розвиток особистісних та професійних компетентностей. Однією з таких технологій, що демонструє високий дидактичний потенціал у вищій педагогічній освіті є case-study.

Зауважимо, що у вітчизняному науковому просторі відсутній уніфікований термін для позначення цього поняття. Так нами було ідентифіковано такі його варіації: кейс-метод, технологія case-study, метод кейсів, кейс-технологія та метод аналізу ситуацій. На нашу думку таке розмаїття в першу чергу пов'язано з існуванням в вітчизняній педагогічній терміносистемі різних поглядів щодо тлумачення понять «технологія», «методика» та «метод», які дослідники часто вживають як синонімічні. З огляду на це вважаємо необхідним розглянути ключові етапи розвитку і становлення цієї технології, що не лише уможливить глибше усвідомлення її сутності, а й сприятиме, на нашу думку, деякій термінологічній узгодженості.

Уперше латинське слово casus в значенні «заплутаний незвичайний випадок» почали використовувати ще в ХІХ ст. для розбору конкретних судових прецедентів в юридичній освіті США та Великої Британії для навчання студентів логіці правових рішень. У 1924р. за ініціативи декана Гарвардської школи бізнесу Wallace Brett Donham case method був офіційно визнаний основним методом навчання. Англійське слово «case» в значенні «портфель, валіза», досить точно відображало сутність методики навчання (Леонтєва, 2019, 30). З середини ХХ ст. метод поширився на юридичну, медичну освіту, інженерію та менеджмент. Саме в цей період формуються структуровані кейси з описом проблеми, даними та запитаннями для дискусії. З 1970 років метод

кейсів масштабується на країни Азії та Європи, з'являються кейс-центри (наприклад European Case Clearing House – прим. І.Л.), розробляються типології кейсів (описові, аналітичні, дослідницькі). На початку ХХІ ст. метод кейсів під впливом цифровізації зазнає трансформаційних змін, з'являються спеціальні інтерактивні кейси, мультимедійні сценарії, онлайн-симуляції, інтеграції кейсі та Problem-Based Learning (PBL) і Project-Based Learning (PjBL), які використовують у військовій, медичній, фармацевтичній освіті, а також у підготовці вчителів. Ефективність кейс-методу з документованими результатами розвитку компетентностей, критичного мислення та мотивації майбутніх фахівців, вміння працювати в команді тощо підтверджується глобальними дослідженнями останніх років (Fabio Batista Mota, Cláudio Damasceno Pinto, Luiza Amara Maciel Braga, Renato Matos Lopes, 2025). Серед сучасних тенденцій розвитку цього метода спостерігаються спроби створення динамічних кейсів з використання AI та VR та зростання ролі міждисциплінарних кейсів.

Стверджуємо, що сьогодні case-study перетворився з інноваційного методу навчання на повноцінну педагогічну технологію, оскільки відповідає усім ознакам технологічності як-от: концептуальність (опора на концепції активного навчання (student-centered approach), конструктивізму, компетентнісного підходу); алгоритмізація (має чіткі послідовні етапи, які можна відтворити без втрати ефективності); інструментальність (існують банки готових кейсів з розробленими інструкціями та засобами контролю); результативність та контрольованість (досягнуті результати навчання можливо оцінити та зафіксувати за відповідними рівнями). Відтак вважаємо обґрунтованим використання таких термінів, як «технологія case-study» – як більш звичного більшості дослідників варіанту, та «кейс-технологія» – як спроби підкреслити, що йдеться не лише про метод, а про цілісну технологію навчання, яка включає добір і конструювання навчального кейсу, організацію роботи студентів, модерацію обговорення, аналіз альтернативних рішень, рефлексію та оцінювання результатів навчання. Термін «навчальний кейс» тлумачимо як спеціально розроблений опис (демонстрація) реальної або змодельованої ситуації, яка містить проблему чи суперечність, що потребує обговорення й аналізу, пошуку альтернативних рішень та їх аргументації, в тому числі щодо застосування знань на практиці. Навчальний кейс уможливорює перехід від теорії до практики, розвиток критичного мислення та професійної інтуїції майбутніх фахівців, тренування самостійності у «здобутті» знань та, водночас, навичок командної роботи, відповідальності за прийняті рішення та толерантності до плюралізму думок. Усі навчальні кейси можна класифікувати у такий спосіб: описові (містять ситуацію без чіткої проблеми, призначені навчити виокремлювати й характеризувати явища, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, з'ясувати умови виникнення явищ тощо); аналітичні (містять проблему, призначені навчити визначати проблему та аргументовано пропонувати усі можливі шляхи її вирішення); практичні (теж містять проблему, призначені навчити ухвалювати конкретне (управлінське,

педагогічне тощо) рішення з урахуванням конкретної ситуації); рольові (містять персонажі з різними позиціями, призначені навчити вирішувати конфлікти, вести переговори тощо); інтерактивні мультимедійні кейси (включають відео, графіку, документи, свідчення, статистику тощо, призначені для повного «занурення» здобувача освіти в специфічний професійний прецедент).

Педагогічний кейс є специфічним різновидом навчального кейсу, адаптованим для професійної підготовки майбутніх педагогів. Ми тлумачимо педагогічний кейс як опис (демонстрація) реальної або змодельованої педагогічної ситуації, що містить проблему професійного характеру та вимагає аналізу, прийняття рішення та обґрунтування вибраної стратегії педагогічної дії.

Робота з педагогічними кейсами дозволяє студентам-майбутнім педагогам отримати досвід, який у нинішніх складних умовах важко або й неможливо сформулювати. Під час аналізу педагогічних кейсів здобувачі освіти не лише реконструюють перебіг подій, а й оцінюють ролі учасників освітнього процесу, визначають причини проблем, пропонують і аргументують варіанти рішень. Такий підхід компенсує брак безпосередньої педагогічної практики, який став типовим у період війни, коли тривалі перерви у навчанні та обмеження доступу до очних занять створюють додаткові прогалини у фаховій підготовці.

До основних характеристик педагогічного кейсу ми відносимо: автентичність (відображення реальних педагогічних ситуацій); проблемність (наявність педагогічної проблеми, яка потребує рішення); багатоваріантність (можливість різних підходів до розв'язання); контекстуальність (урахування конкретних умов педагогічної ситуації); діалогічність (орієнтація на обговорення та колективний аналіз).

Важливою складовою навчального кейсу є його чітка структура. У якісно розробленому педагогічному кейсі завжди присутні проблема, рішення, ситуація та контекст. Проблема задає центральний вузол напруження; рішення демонструє можливі підходи фахівця; ситуація описує взаємини та події; контекст пояснює ширші умови, що впливають на проблему. Така структура дозволяє студентам цілісно зрозуміти педагогічне явище й одночасно аналізувати його на різних рівнях складності – від індивідуальних дій до системних чинників. Робота з кейсом стимулює системне мислення, що є ключовим компонентом професійної готовності педагога у складних та нестабільних обставинах.

Типологія педагогічних кейсів є широкою і варіюється від коротких кейсів-випадків до комплексних моделей із великою кількістю даних. Це дозволяє викладачеві диференціювати завдання відповідно до рівня підготовки студентів, їхніх навчальних потреб та наявних ресурсів. Пропонуємо таку класифікацію педагогічних кейсів: за обсягом (міні-кейси (1-2 сторінки); середні кейси (3-5 сторінок); великі кейси (понад 5 сторінок)); за структурою (структуровані та неструктуровані); за дидактичним призначенням (навчально-

ілюстративні; навчально-дослідницькі; симуляційні; тренувальні; контрольні; за медіа-форматом (текстові, мультимедійні, інтерактивні).

Алгоритм роботи з педагогічним кейсом включає чотири основні етапи: організаційний, підготовчий, аналітичний та підсумковий. Така логіка дозволяє структуровано вибудовувати навчальний процес і поступово переходити від індивідуальної інтерпретації до групового рішення. Цей підхід особливо ефективний для створення навчального середовища, що підтримує взаємодію та співпрацю навіть за нестабільних умов. Послідовність етапів сприяє розвитку відповідального ставлення студентів до навчання, адже вони бачать логіку роботи, отримують можливість аналізувати власні рішення, рефлексувати над ними та співвідносити їх із досвідом інших учасників. Приклади готових педагогічних кейсів та алгоритми роботи з ними ми оприлюднювали раніше (Леонтєва, 2019; 2025).

Застосування кейс-технології в освітньому процесі має не лише переваги, а й певні труднощі: значні часові витрати, потребу у високій підготовленості викладача, ризик поверхневого опрацювання теорії. Проте завдяки своїй інтерактивній природі, гнучкості й адаптивності кейс-технологія повертає студентів до активного навчання, відновлює мотивацію, стимулює допитливість, формує готовність до реальної педагогічної діяльності в постійно змінюваних умовах, забезпечуючи безперервність навчання навіть тоді, коли традиційні форми стають недоступними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Братко, М.В. (2017). *Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика: монографія*. Кам'янець-Подільський: Аксіома. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21296>
2. Леонтєва, І.В. (2025) Педагогічний кейс як інструмент підготовки майбутніх учителів: аналіз досліджень, теоретичні засади та практична реалізація. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 43 (1), 54-61. <https://pedosvita.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/445>
3. Леонтєва, І.В. (2019) Педагогічний кейс як засіб розвитку критичного мислення майбутніх викладачів. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. (32), 29-38. <https://www.researchgate.net/publication/341679090>
4. Cascio, J. (n.d.). Facing the age of chaos. *Medium*. <https://medium.com/@cascio/facing-the-age-of-chaosb00687b1f51d>
5. European Case Clearing House. (n.d.). *The Case Centre*. <https://www.thecasecentre.org/>
6. Harvard Business School. (n.d.). *History*. <https://www.hbs.edu/about/history>
7. Mota, F. B., Pinto, C. D., Amara Maciel Braga, L., & Matos Lopes, R. (2025). Mapping case-based learning research from 2014 to 2024: a bibliometric and network analysis. *Cogent Education*, 12(1). <https://doi.org/10.1080/2331186X.2025.2564901>

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

*Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ*

«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕАКЦІЄЮ

доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України
Топузова Олега Михайловича,
доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України
Малихіна Олександра Володимировича.

Підписано до друку 21.12.2025. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Зам. 289.
Умов. друк. арк. 40,8. Облік.-вид. арк. 46,2. Наклад 100.
Надруковано у «Видавництво Людмила»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 5303 від 02.03.2017
«Видавництво Людмила». 03148, Київ, а/с 115
Тел./факс: +380504697485, 0683408332.
E-mail: lesya3000@ukr.net